

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Гуманітарно-природничий університет ім. Я. Длугоша (м. Ченстохова Польща)
Вища школа лінгвістична (м. Ченстохова Польща)
Пряшівський університет (Словаччина)
Ніредьгазький Університет (Угорщина)

**IV Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція**

**«МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД СУСПІЛЬНО-
ГЕОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

м. Мукачєво

УДК 338.486:91(477:4)(043.2)
М 58

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)*

Відповідальний за випуск – Василь ЛЕТА

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д.психол.н., проф. (голова); Смочко Н.М. – д.геогр.н., проф. (заст.гол.), Лужанська Т.Ю. – к.геогр.н., Папп В.В. – д.е.н., проф., П’ятка Н.С. – к.е.н., доц., Лета В.В. – к. геогр.н., доц.; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Цупанич О.І. – провідний фахівець кафедри.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, магістрантів, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції. Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні аспекти суспільно-географічного розвитку туристичної галузі у контексті інтегрування України в європейський економічний простір.

М 58

Міжнародний та національний досвід суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції: тези доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.) та ін. Мукачево: МДУ, 2023, 66 с.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей. Погляди редколегії не завжди збігаються з позиціями авторів.

© Мукачівський державний університет, 2023

ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ, СУСПІЛЬСТВА ТА ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

18. *Микола Карабінюк, Віктор Фалайло* Таксономічна презентативність ландшафтних комплексів Ужанського національного природного парку..... 49

ГЕОГРАФІЧНА НАУКА ТА ОСВІТА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

19. *Аліна Івасюк, Степан Поп* Особливості педагогічних властивостей навчальних екскурсій..... 53
20. *Ольга Соханич, Юлія Шароді* Використання інтерактивних завдань та вправ на уроках географії, створених на основі сучасних сервісів..... 55
21. *Василь Лета, Яна Седов* Формування картографічної компетентності у здобувачів вищої освіти географічних спеціальностей..... 57
22. *Василь Лета, Василь Фетько* Використання ГІС-технологій для формування предметних компетентностей майбутніх географів..... 59
23. *Ірина Фекета, Богдан Романенко* Красзнавчі дослідження у шкільному курсі географії на прикладі м. Ужгород..... 61
24. *Тетяна Лужанська, Галина Ільтьо, Олексій Нежур* Нові тенденції розвитку географічної науки..... 64

Тетяна ЛУЖАНСЬКА

кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри географії та суспільних дисциплін
Мукачівський державний університет
м. Мукачево
t.luzhanska@mail.msu.edu.ua

Галина ІЛЬТЬО

кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри географії та суспільних дисциплін
Мукачівський державний університет
м. Мукачево

Олексій НЕЖУР

магістрант спеціальності 106 «Географія»
Мукачівський державний університет
м. Мукачево

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ

В сучасних умовах університети потребують такої організації діяльності, яка б забезпечувала реалізацію принципу гуманізації освітнього процесу, виявлення індивідуальних варіантів розвитку здобувачів вищої освіти, їх творчих здібностей, зміцнення активності, розкриття неповторності особистості, своєчасної допомоги у навчанні. Важливим є розкриття пізнавальних мотивів, самооцінки, здатності до співпраці серед здобувачів вищої освіти. Нині вивченню питання професійної підготовки майбутнього фахівця з географії приділяється різноаспектна увага, зокрема формуванню готовності до творчо-пошукової професійної діяльності (С. Гончаренко, Н. Гузій, В. Луговий, Л. Хомич та ін.); удосконаленню змісту фахової підготовки (С. Кобернік, Н. Муніч, К. Немець, Я. Олійник, С. Шевчук, Г. Топчієв, Д. Мальчикова, П. Шищенко, І. Пилипенко, В. Яворська та ін.); сутнісним та організаційно-діяльнісним аспектам географічної освіти (М. Багров, А. Даринський, О. Колотуха, В. Самойленко, О. Стадник та ін.).

Нині студентська молодь має можливість здобувати вищу освіту із використанням сучасних комп'ютерних засобів та різних способів навчання: програмоване навчання; засвоєння знань із використанням комп'ютера; розгалужені програми (дають можливість ознайомлюватися з правильною та хибною точками зору); електронні енциклопедії, хрестоматії, словники, пошук інформації в Інтернет-просторі; системи перекладу; комп'ютерна діагностика; навчальні ігри; інтерактивні засоби.

На сьогодні у реальній практиці фахової підготовки географів наявні певні розбіжності між:

1) необхідністю запровадження інновацій, дослідницьких та пошукових методів, викликаних процесами євроінтеграції й модернізації освітніх стандартів, і теоретичною необґрунтованістю науково-методичних основ їх використання у процесі фахової підготовки майбутніх фахівців з географії;

2) значним обсягом накопиченого вітчизняного та зарубіжного досвіду в організації пошукової роботи здобувачів вищої освіти та недостатнім ступенем його запровадження у практику підготовки майбутнього фахівця з географії;

3) вимогами до рівня організації пошукової роботи здобувачів вищої освіти та ступенем сформованості дослідницької компетентності майбутніх фахівців з географії.

Для вирішення зазначених вимог відбувається реалізація індивідуальних дослідницьких маршрутів і професійних перспектив здобувачів вищої освіти на основі інтеграції фахового навчання та практичної і методологічної підготовки; компетентне управління поетапним включенням здобувачів вищої освіти у систему науково-дослідницької роботи університету,

моніторинг їх персональних досягнень із застосуванням ІКТ; розроблено методика організації пошукової роботи в процесі фахової підготовки, що структурує формувальні впливи у теоретико-методологічний, змістово-процесуальний та критеріально-оцінювальний блоки; визначено зміст та структуру пошукової роботи майбутніх фахівців географії, критерії і показники її оптимальної організації [2]. Пошукова робота майбутніх фахівців географії за сутністю є процесом цілеспрямованого пошуку академічно та практично зорієнтованої професійно значущої інформації, а за змістом – складним динамічним і системним об'єктом, який забезпечує створення здобувачами вищої освіти нового об'єктивного, системно-організованого й обґрунтованого знання [3].

Для активізації творчих здібностей студентської молоді все частіше починають запроваджуватися в освітній процес технології географічних (дидактичних) ігор [1]. Головною метою їх є: розширення географічного кругозору; формування та розвиток пізнавальних інтересів до географічної науки; спонукання до навчально-пошукової діяльності; прагнення за допомогою ігрових ситуацій досягти успіхів у поглибленні географічних знань. Їх використання в освітньому процесі дозволяє застосовувати різноманітні види діяльності, комбінувати індивідуальні, групові й колективні форми роботи. Здобувачі вищої освіти самостійно можуть застосовувати свій досвід і знання для встановлення нових фактів, явищ, відшукати невідомі їм чинники, наслідки чи визначити новий спосіб вирішення проблеми, тобто отримують новий для себе результат навчання. Аналіз графіків, діаграм потребує високого рівня абстрактного мислення серед здобувачів вищої освіти. А співвідношення різних джерел інформації, а саме – карти й діаграми, тексту й картосхеми вимагає умінь переключати увагу й користуватися одночасно декількома прийомами роботи. Також може виникати потреба проявити творчі нахили у процесі написання географічного твору, адже процес написання твору є процесом творчого уявлення. Щоб успішно керувати цим процесом, розвивати творчі здібності здобувачів вищої освіти, необхідно знати їх індивідуально-психологічні особливості, ставлення до навчання, особливості їх знань, умінь і навичок, вольових якостей.

Список використаних джерел

1. Немець К.А. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу / Навчально-методичний посібник // К.А. Немець, Л.М. Немець. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 172 с.
2. Олійник Я.Б., Шевчук С.М. Методологічні основи розвитку суспільної географії в Україні у ХХ столітті: Навчальний посібник / Я.Б.Олійник, С.М.Шевчук – К.: ВГЛ «Обрії», 2011. – 168 с.
3. Топчієв О. Г. Методологічні засади географії: підручник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, І. О. Пилипенко, В. В. Яворська. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 366 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>